

संचर (von चर mit सम्) 1) adj. a) wandelnd, einhergehend: मूर्ति^० so v. a. verkörpert UTTARAR. 107, 15 (143, 12). Vgl. दिवा^०. — b) was zusammengeht, zusammengehörig, gleichzeitig VS. 24, 19. क्वीषि ञ्क. Ba. 5, 3. 5. 8. — 2) m. am Ende eines adj. comp. f. स्त्री a) der Platz, auf dem man sich bewegt, Weg, Durchgang, Passage (im Ritus namentlich der jedem Theilnehmer angewiesene Raum) P. 3, 3, 119. पञ्चानाम् TS. 5, 4, 5. 5. 8. 4. 3, 1, 28. यजमान^० LĀTJ. 3, 7, 11. KĀTJ. 3, 4, 2. 2, 3, 40 (अ^०). प्रतिप्रस्थानुः 5, 3, 18. अघर्षु^० 3, 4, 6. दक्षिण^० 7, 9, 32. ÂCV. Ça. 4, 2, 12. विसंस्थित^० der, so lange das Savana noch dauert, einzunehmende Platz 5, 3, 28. 19, 8. 6, 5, 2. KĀTJ. 3, 4, 1, 27. LĀTJ. 2, 2, 14. यः (राजपथः) संचरो ऽभूदभिसारिकाणाम् RAGH. 16, 12. KUMĀRAS. 6, 43. KATHĀS. 38, 24. Verz. d. Oxf. H. 48, a, 3. = सेतु TRIK. 2, 1, 18. Vgl. दुर्ग^०. — b) im Sāmkhya Evolution, Entwicklung (Gegens. प्रतिसंचर, संप्रतिसंचर) TATTVAS. 26. — c) Körper H. 563. — Vgl. संचार.

संचरणा (wie eben) 1) adj. (f. ई) worauf man geht, gangbar: गवामिव सुतपः संचरणीः RV. 6, 24, 4. एषा मृतिः सती संचरणी ÇAT. Br. 14, 6, 22, 3. — 2) n. das Sichbewegen SARVADARÇANAS. 174, 15. 175, 10. स्थानात् Suçr. 1, 109, 6. वायोः कुतो 49, 9. चरण^० MĀLATIM. 13, 12. पिपीलिकापड-संचरणाद्विष्यति वृष्टिः WILSON, SĀMKHYAK. S. 113. कील^० mittels PĀNĀT. 44, 17. das Befahren: समुद्रं न संचरणे सन्निष्यवः RV. 1, 56, 2. 4, 55, 6. — Vgl. स्रु^०.

संचरिन् (wie eben) adj. sich bewegend, umherschweifend: भुवनात्तरेषु ÇIC. 1, 46.

संचरेय (wie eben) adj. wandelbar NIR. 1, 6. RV. 4, 170, 1.

संचल (von 1. चल् mit सम्) adj. zuckend, bebend; s. संचलनाडि.

संचलन (wie eben) n. das Zucken, Beben DHĀTUP. 19, 2. मक्ती^० MĀK. P. 9, 18. अचल^० KIR. 18, 8. MĀLATIM. 147, 12. — संचलनादि R. 2, 65, 13 fehlerhaft für संचलनाडि.

संचलनाडि f. Pulsader R. ed. Bomb. 2, 65, 14. संचलनादि fälschlich SCHL.

संचस्कारयिषु s. संचिस्कारयिषु.

सञ्ज्ञान m. ein best. Vogel, = मकवीर MED. r. 291. st. dessen को-किल H. an.

संचाय (von 1. चि mit सम्) adj. (क्रतो) P. 3, 1, 130. Vop. 26, 11.

संचार (von चर mit सम्) m. am Ende eines adj. comp. f. स्त्री 1) das Sichergehen, Umherstreichen u. s. w. (von Menschen und Thieren aller Art) R. 2, 45, 31. 3, 52, 34. प्रियकाननसंचारा sich gern in Wäldern ergehend 68, 6. MĀNĀS. 110, 4. संचारं कर् Spr. (II) 1661. तिमिर^० in der Finsterniss 5202. UTTARAR. 32, 14 (42, 16). KATHĀS. 72, 123. 104, 69. RĀGA-TAR. 3, 302 (zu schreiben न त्वाम् d. i. वीथिषु). Verz. d. Oxf. H. 122, b, 14. SĀH. D. 116. क्रूर^० (क्रूर = व्याघ्रादि) PRAB. 92, 16. कस्तूरीमृग^० MAILIN. zu KUMĀRAS. 1, 55. सिंह^० KATHĀS. 18, 96. मत्संचारबिल (eine Maus spricht) 61, 110. अहि^० 101, 290. मत्स्यकच्छप^० BHĀG. P. 8, 2, 16. कुतो ऽत्र वृषभयाने रातसंचारः das Fahren MĀNĀS. 119, 18. Bewegung überh.: पाद^० HARIV. 11466. तारानलत्र^० JĀN. 3, 172. der Sonne (und einer Kuh) RAGH. 2, 15. der Wolken (und Menschen) Spr. (II) 7188. पट^० Suçr. 1, 67, 8. सूत्रसंचाराधिष्ठितदारुपुत्रक KUSUM. 23, 7. नेत्र^० Spr. (II) 3807. प्राण^० BHĀSHUP. 151. WILSON, SĀMKHYAK. S. 104. नाडी^० Verz. d. Oxf. H. 76, a, 14. रस्मि^० Bewegung der Zügel so v. a. das Lenken

VII. Theil.

MBH. 8, 4014. R. 6, 90, 7. असंचारं कचाम् das nicht von der Stelle Geschobenwerden LĀTJ. 10, 2, 15. वाक्य^० Gang einer Rede so v. a. Art und Weise zu reden MBH. 12, 4232. विचित्रपदसंचाराः कथाः Fluss der Worte 15, 716. — 2) Hindurchgang, Passage: अश्वद्वारसंचारा पृथिवी पर्वतै-रिव HARIV. 2609. der Zunge zwischen den Zähnen Spr. (II) 3006. अ-सूची^० adj. wo keine Nadel hindurchgeht 785. RĀGA-TAR. 8, 980. concret Durchgang: पर्याप्तसंचारा वृत्ताः MBH. 13, 280. आपत KĀM. NĪTIS. 16, 16. क्रुस्वमासाद्य संचारं नासौ विनमते क्वचित् MBH. 3, 2929. — 3) Ueber- gang in: इन्द्रियात्तर^० (das Uebertragen von einem Sinne auf den ande- ren STENZLER) JĀN. 3, 174. स्वपरशरीरयोर्पदा शरीरसंचारं ज्ञानाति Verz. d. Oxf. H. 231, a, 38. fg. — 4) Weg, Pfad HARIV. 12240. देव^० 11571. Fährte des Wildes Schol. zu ÇĀK. 23, 11. — 5) Lebensgang: मरुपुरूप^० SĀH. D. 189, 6 (v. l. सत्कार, das = गुणवर्णन sein soll). संचारे (संचरे ed. Bomb., welches NILAK. durch योनिसंचरे उत्क्रान्त्यादिषु च erklärt) पद्यमानश्च देवैरात्मकतैर्नरः MBH. 3, 18874. man könnte संसारे vermuthen. — 6) Bez. des ऊँकार (ÇĀK. liest संचर, welches durch विकल्पमानस्वरूप erklärt wird) KĀND. Up. 1, 13, 3. — 7) fehlerhaft für संचर Evolution, Entwicklung in त्रैगुण्य^० Verz. d. B. H. No. 636. für संसार (vgl. u. 5) MAITRAJUP. 6, 28. für सञ्चार KĀM. NĪTIS. 12, 34. — Vgl. दुः^०, दुःख^०, दुर्ग^०, निः^० (das Nichtzustandeln: निशीथनिःसंचारमणीयता मार्गस्य MĀLATIM. 126, 6), पात्र^० (अतीतपात्रसंचारे auch MBH. 12, 264. 13, 6503. es entspricht dem वृत्ते शरावसंपाते M. 6, 56. MBH. 14, 1278), भूत^०, सुख^० und संचर.

संचारक (wie eben) 1) m. a) = चारक Führer H. an. 3, 40. Spr. (II) 5004. — b) N. pr. eines Wesens im Gefolge Skanda's MBH. 9, 2576. — 2) f. संचारिका a) Liebesbottin AK. 2, 6, 17. H. 521. HALĀJ. 2, 386. Kupplerin MED. k. 219. — b) Paar. — c) Nase (घ्राणा) MED. — Vgl. पर^० und संचारिका.

संचारजीविन् adj. = शरणार्थक (st. dessen शरणापन्न ÇKDn.) TRIK. 3, 1, 2. wohl so v. Landstreicher.

संचारण (vom caus. von चर mit सम्) n. 1) beiläufiges Hinzutreten SĀH. D. 27, 7, 9. — 2) das Beisichführen Comm. zu KĀM. NĪTIS. 7, 47.

संचारणीय (wie eben) adj. zu übertragen auf (loc.) SĀH. D. 310, 8.

संचारपथ m. Spazierweg HARIV. 4531.

संचारयित् (vom caus. von चर mit सम्) nom. ag. Führer: प्राणस्य ब्रह्मलोकपर्यन्तं सूर्यरश्मिद्वारा संचारयित्री Comm. zu MAITRAJUP. 6, 21.

संचारिन् (von चर mit सम् und von संचार) 1) adj. a) steh ergehend, wandelnd, in Bewegung seiend, hinundhergehend, beweglich RAGH. 6, 67. KUMĀRAS. 3, 54. अगाधजल^० (रोहित) Spr. (II) 59. यथेष्टसंचारिणः काकाः 2123. MĀLATIM. 13, 19. KATHĀS. 17, 143. 28, 191. स लोष्ट इव संचारी प्रतस्थे RĀGA-TAR. 3, 398. 4, 449. PĀNĀT. 4, 1, 27. PĀNĀT. 44, 14. HĀR. 122. शिवशिरःसंचारिनाकापगा Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 502, ÇI. 2. पत्र Blatt Glt. 6, 11. ग्रन्थि (Gegens. अचल) Suçr. 2, 450, 18. — b) übergehend (von Krankheiten) so v. a. erblich oder ansteckend JĀN. 1, 54. KULL. zu M. 3, 7. स्पर्श^० RĀGA-TAR. 4, 524. — c) sich bei Jmd befindend: आतपत्र so v. a. den man mit sich führt RĀGA-TAR. 3, 32. am Ende eines comp. sich befindend in: पञ्चरात्रसंचारी शकुतः MBH. 14, 2233. वक्र^० (वायु) Suçr. 1, 250, 9. MĀNĀS. 84, 10. sich befin-

35*